

Med titlen "Nej – Historier" udgiver Sanne Søndergaard en samling af 14 historier, der har til hensigt at beskrive, hvordan det er at være kvinde i dag. I bogens introducerende tekst står der, at de 14 historier handler om kvinder, der ikke kan sige nej.

Historierne spænder bredt, fra en ung skolepige, der drilles af en gruppe drenge. Pigen ender med at danse med en af disse drenge til en skolefest, fordi hun ikke får sagt nej. Der er historien om den unge kvinde, der har været på arbejdsmarkedet nogle år med en krænkende og selvcentreret mandlig chef, hvilket resulterer i en form for udrændthed.

Og så er der historier om dårlige parforholdsmønstre, fantasier om at være adskilt fra sin familie til fantasier om direkte at skade sin familie.

Hovedkaraktererne har det til fælles, at de alle er piger eller kvinder, der på en eller anden måde ikke er et godt sted i livet. Derfor tyer de til forskellige overlevelsesstrategier.

Et andet fællestræk for historierne er, at jeg som læser næsten aldrig fatter sympati for hovedkarakteren. Kvinderne skildres i mange af historierne som forbitrede, der er ved at gå til over, det de ser som f.eks. et ansvarstøst fjols af en partner. Som i historien "Toiletpapir", hvor den kvindelige hovedkarakter både gerne vil og ikke vil have partneren til at hente toiletpapir. Historien foregår primært i hendes indre monologer, der efterhånden konkluderer, at det er lettere at gøre tingene selv. I sådan en historie, er jeg i tvivl om, hvorvidt hensigten er, at jeg skal fatte empati med hovedpersonen. Er det synd for hende, at hun ikke kan slippe kontrollen og lade partneren påtage sig nogle opgaver?

Det er som om, at der i flere af historierne bliver lagt op til, at vi alle kender de der åndssvage mænd, der ikke kan gøre noget, uden at de bliver guidet i hver enkelt detalje, eller mænd som tilsyneladende forsøger at slippe udenom praktiske opgaver. Og ja der findes masser af parforhold hvor sådanne mønstre er dagligdag, men mønstre skabes i fællesskab med partneren – så hvad er parrets fælles bidrag, til det mønster der har groet sig fast? Jeg er i tvivl om, hvorvidt forfatteren ser på situationen lige så ensopret som hovedpersonerne i historierne. Mener forfatteren, at mange af disse mænd er nogle fjolser, der sætter kvinderne i umulige situationer?

Undervejs bliver jeg voldsomt irriteret på hovedpersonens ensoprede selvcentrerede måde at forstå partneren på i mange af historierne. Jeg læser kvinderne i mange af historierne som forbitrede, ensoprede og selvcentrerede. Måske er det netop meningen. Men hvad vil forfatteren i så fald med det?

Bogens introtekst lægger op til, at jeg som læser vil kunne spejle mig i historierne, men desværre kan jeg ikke rigtigt spejle mig i en eneste af historierne. Til gengæld kan jeg genkende nogle træk fra hovedpersonerne i de lidt ældre kvinder i mit liv. Jeg kan blive lidt i tvivl om, hvorvidt målgruppen til bogen måske skal findes i netop et lidt ældre segment, end der hvor jeg befinder mig. 40+ måske? Eller er det simpelthen ikke meningen at man skal kunne spejle sig? Jeg er simpelthen i tvivl.

De enkelte historier er velskrevne og fyldt med små humoristiske anekdoter. Jeg har som læser hele tiden lyst til at læse den næste historie, på trods af den store irritation på hovedpersonerne. Og dette er klart bogens styrke.

Hvad har jeg lært af at læse bogen? At jeg absolut ikke vil ende som de slags forbitrede kvinde, som mange af bogens historier handler om. At jeg vil kunne sige til og fra. Og det tænker jeg vel egentligt er hovedpointen for forfatteren, så enten på trods af eller på grund af irritationen over karaktererne undervejs, så tror jeg at budskabet står skrevet i neon for læseren. Det er IKKE en styrke, hvis man glemmer sig selv og ikke kan sige fra.

Af Kaja Möglich, psykolog